

Posudek diplomové práce Elišky Kopčanové *Dokud nás laser nerozdělí aneb tatéři a tatěrky po roce 1989*. FHS, 2015.

Eliška Kopčanová předkládá k obhajobě práci, v níž si vytýčila tři hlavní cíle: zmapovat komunitu tatérů po roce 1989, zaplnit prázdné místo v historii tetování v České republice, objasnit (alespoň částečně), proč je dnes tetování fenomén (viz abstrakt práce). Bohužel ani v jedné z těchto částí se jí nepodařilo svůj výzkumný záměr naplnit.

Pokud jde o historii tetování v České republice po roce 1989, diplomantka se bohužel nedržel svého původního záměru a nabízí historii tetování od pravěku a starověku až po 21. století, v některých částech ve světovém kontextu. Samozřejmě, že v tomto pojetí je uchopení problematiky velmi vágní, v podstatě bez jakéhokoli přínosu. V tomto případě je situace o to horší, že kapitola o historii tetování na necelých jedenácti tiskových stranách šestnáctkrát cituje disertační práci Martina Rychlíka. Chápu, že není k dispozici příliš zdrojů, jelikož se jedná o problematiku dosud nedostatečně odborně zpracovanou, ať již v oblasti historie, antropologie či etnologie. Nicméně v takovém případě by bylo účelnější (a diplomantka by tak prokázala i vlastní odborné schopnosti), kdyby autorka nedostatek odborné literatury reflektovala v rámci metodologie a svoji práci více opřela o svůj primární výzkum.

Zůstaňme u literatury, kterou diplomantka využila. Jestliže uvádí, že informace v publikacích o tetování často nejsou relevantní a „*dokonce se stává, že údaje v nich uváděné jsou mylné*“, považuji za nutné, aby toto bylo konkrétně specifikováno, přinejmenším na několika ilustrativních příkladech (prosím reflektovat při obhajobě). Dále prosím specifikovat, které jsou obsahově kvalitní texty (str. 11 „*Obsahově kvalitních publikací je jen velmi málo.*“). Implicitně z textu vyvozují, že je to pouze disertační práce Martina Rychlíka, ale požadují, aby při obhajobě diplomantka kriticky reflektovala i další relevantní literaturu. S důrazem na využitou publikaci *Tetování a tetování*, která obsahuje strukturované rozhovory s tatéry. Diplomantka uvádí, že někteří lidé, jejichž rozhovory jsou uveřejněny v této knížce, poskytli rozhovor i jí pro diplomovou práci. V rámci obhajoby proto požadují kritické zhodnocení obou forem rozhovorů (kniha vs. rozhovory, které vedla diplomantka), jejich komparaci a jasnou formulaci toho, v čem jsou rozhovory vedené pro tuto práci nové, přínosné (v porovnání s knihou).

Pokud jde o další výzkumné téma – zmapovat komunitu tatérů po roce 1989, i zde zůstává záměr nenaplněn. Nejužitečnější bude tato část textu pro někoho, kdo by si chtěl otevřít tetovací salon a potřeboval se zorientovat v legislativě a hygienických předpisech. Chybí zde detailnější analýzy nahraných rozhovorů, hlubší vhled do životních příběhů, chybí interpretační části. Rozhovory jen ilustrují to, co autorka píše.

Za velký problém považuji, že autorka není konzistentní ve svém argumentu. Jeden příklad za všechny: strana 44 dole: „**Konkurence mezi tetovacími studii *panuje stejně jako v jakémkoliv jiném oboru.***“ vs. strana 45 nahoře: „*Celkově lze říci, že tatéři se mezi sebou navzájem **nevnímají jako konkurenti.***“ (zvýraznění L. K.) K těmto problémům dochází především pro to, že není dobře vystavěna argumentační linie práce a diplomantka doslova „těká“ od jednoho tématu k druhému, aniž by alespoň jedno dobře promyslela. Z celé práce je cítit velký spěch.

Pro obhajobu bych dále požádala diplomantku, aby v rámci prezentace poněkud rozvedla téma vztahu rodičů k povolání jejich dětí-tatérů. Autorka práce má k dispozici devět rozhovorů a na str. 60 píše, že „Každý z rodičů oslovených narátorů se k volbě povolání svého potomka postavil **ODLIŠNĚ.**“ (zvýraznění L. K.) Očekávám tedy devět odlišných interpretačních příběhů stručně představených při obhajobě.

Hovoříme-li o rozhovorech, musím ocenit, že se nakonec podařilo získat devět příběhů, z toho dokonce dvě ženy. Je příjemné, že je text doplněn stručnými medailonky. Předkládaná práce je dokladem především toho, že diplomantka velmi dobře zvládla metodu orální historie, interakci při nahrávání rozhovorů, práci s osobními a citlivými údaji narátorů a narátorek, etickou stránku práce. Praktická aplikace poznatků získaných v rámci rozhovorů v jejím textu je na hranici přijatelnosti.

Práci hodnotím známkou 3, „dobře“, pokud budou skutečně výborně zodpovězeny veškeré otázky kladené v rámci obhajobě.

Posudek vypracovala: **Lenka Krátká, 6. února 2015**

